

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૧૭૭૦/૨૦૦૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિર્ઝર એસ. દેસાઈ

=====

| રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર | હા | ના |
|-----------------------|----|----|
|                       | ✓  |    |

=====

રીયલ આઈસ ફેક્ટરી

વિરુદ્ધ

પશ્ચિમ ગુજરાત વીજ કંપની લિમિટેડ

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧ તરફે સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતા સાથે વકીલ શ્રી જી.

આર. માનવ(૬૦૬૪)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે સુશ્રી લીલુ કે. ભાયા(૧૭૦૫)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિર્ઝર એસ. દેસાઈ

તારીખ : ૨૪/૦૬/૨૦૨૬

ચુકાદો

૧. અરજદાર તરફે વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતા સાથે વિદ્વાન વકીલ શ્રી જી.આર. માનવ અને સામાવાળા-વીજ કંપની તરફે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી લીલુ કે. ભાયાને સાંભળવામાં આવ્યા.
૨. સંબંધિત પક્ષકારો તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલશ્રીઓની સંમતિથી આ બાબત આખરી સુનાવણી માટે હાથ પર લેવામાં આવી હતી. તેથી, નિયમ (૩૯). વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી લીલુ કે. ભાયા સામાવાળા-વીજ કંપની વતી નિયમ (૩૯) ની બજવણી સ્વીકારે છે.
૩. હાલની અરજી મારફતે, અરજદારે અપીલ નં. એ-૬૦/૨૦૦૪ માં સામાવાળા બોર્ડની એપેલેટ કમિટી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત હુકમ તારીખ ૦૨.૦૮.૨૦૦૪, કે જેના દ્વારા અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ અપીલ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી, તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવા માટે અરજ કરેલ છે. અરજદારે સામાવાળા કંપનીને રૂ. ૧૯,૮૦,૧૬૫/- ની રકમ, કે જે અરજદાર દ્વારા પૂરક બિલના ૨૦% પેટે ચૂકવવામાં આવી હતી, તે પરત (રીફંડ) કરવાનો નિર્દેશ આપવા માટે વિશેષ અરજ કરેલ છે. અરજદારે રૂ. ૫૨,૩૯,૧૧૬.૬૦/- ની રકમના સુધારેલા પૂરક બિલને પણ કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવા માટે અરજ કરેલ છે.
૪. હાલની અરજી તરફ દોરી જતી હકીકતો સંક્ષિપ્તમાં નીચે મુજબ જણાવી શકાય;

જ.૧ અરજદાર એ કોઝ ટાઈટલમાં દર્શાવેલ સરનામે વ્યવસાય કરતી ભાગીદારી પેઢી છે. તે ૪૦૦ કે.વી.એ. ના કરારબદ્ધ વીજભાર સાથે કેટેગરી એચટીપી-૧ હેઠળ ગ્રાહક નં. એચટી-૨૧૪૫૬ ધરાવતું વીજ જોડાણ ધરાવે છે.

જ.૨ તારીખ ૦૧.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ, સામાવાળાની ચેકિંગ સ્કવોડે, અરજદારના પ્રતિનિધિની ઉપસ્થિતિમાં, અરજદારના વીજ જોડાણની તપાસ હાથ ધરી હતી. તપાસ દરમિયાન, એવું જણાયું હતું કે વીજ મીટર સાથે કથિત રીતે છેડછાડ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, પંચનામું/રોજકામ કરવામાં આવેલ, મીટર જમ કરવામાં આવ્યું હતું, અને તેને ચકાસણી માટે પ્રયોગશાળામાં મોકલવામાં આવ્યું હતું.

જ.૩ ઉપરોક્ત તપાસ સમયે, અરજદારના પ્રતિનિધિઓ હાજર હતા. સ્થળ પર પંચનામું/રોજકામ પણ કરવામાં આવેલ, જેના પર અરજદારના પ્રતિનિધિઓ દ્વારા વાંધા સાથે (અન્ડર પ્રોટેસ્ટ) સહી કરવામાં આવી હતી.

જ.૪ છેડછાડ કરવામાં આવી હોવાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો અને તે રોજકામમાં નોંધવામાં આવ્યું હતું, તેથી અરજદારના પ્રતિનિધિઓ સદર આરોપ સાથે સંમત ન હતા. તેથી, તેઓએ વાંધા સાથે રોજકામ પર સહી કરી હતી.

જ.૫ પ્રયોગશાળા ચકાસણી પર, એવું જણાયું હતું કે મીટર ૪૨.૫૧% ધીમું ચાલી રહ્યું હતું. તે મુજબ, સામાવાળાએ અરજદારને રૂ. ૯૯,૦૦,૮૨૭.૪૦/-

ની રકમનું પૂરક બિલ ઇસ્યુ કર્યું હતું.

૪.૬ અરજદારે બિલની રકમના ૨૦%, જે રૂ. ૧૯,૮૦,૧૬૫/- થાય છે, તે જમા કરાવીને ઉપરોક્ત પૂરક બિલ સામે કાનૂની અપીલ દાખલ કરવાનો ઉપાય અજમાવ્યો હતો. તારીખ ૧૯.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ સદર રકમ જમા કરાવ્યા બાદ, જૂના સીટીપીટી યુનિટને નવા સીટીપીટી યુનિટ સાથે બદલવામાં આવ્યું હતું. સામાવાળા દ્વારા તારીખ ૧૯.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ હટાવવામાં આવેલા જૂના સીટીપીટી યુનિટ્સને સામાવાળાના અધિકારીઓ લઈ ગયા હતા અને તેને તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૦૪ ના રોજ, એટલે કે હટાવ્યાની તારીખથી પાંચ મહિના કરતાં વધુ સમય પછી પ્રયોગશાળા પરીક્ષણ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા. આ સમયગાળા દરમિયાન, સદર યુનિટ્સ સામાવાળા બોર્ડના કબજામાં રહ્યા હતા.

૪.૭ અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૦૪ ના રોજ સંયુક્ત પ્રયોગશાળા તપાસ અહેવાલ તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો. સદર અહેવાલમાં દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે, અન્ય બધું વ્યવસ્થિત જણાયું હોવા છતાં, મીટરના બી-ફ્રેઝ સીટીમાં કોઈ આંતરિક સાતત્ય (કન્ટીન્યુઇટી) નહોતું. પંચ રોજકામમાં વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ડાબી બાજુ નીચે અને જમણી બાજુ ઉપર લગાવેલા મીટરના બે બોલ્ટ સાદા બોલ્ટ હતા, અને જમણી બાજુના નીચેના બોલ્ટ સાથે ધારદાર હથિયાર અથવા હેક્સો બ્લેડનો ઉપયોગ કરીને છેડછાડ કરવામાં આવી હોવાનું જણાયું હતું, જેથી સીલ

જોડતા વાયરને અલગ કરવાનું શક્ય બને. તેમાં વધુમાં જણાવાયું હતું કે જમણી બાજુનો ઉપરનો બોલ્ટ સરળતાથી ખોલી શકાય તેમ હતો.

૪.૮ સંયુક્ત પ્રયોગશાળા તપાસ અહેવાલમાં, બી-ફેઝમાંથી કોઈ પ્રવાહ (કરંટ) પસાર થતો ન હોવાના તારણ સિવાય, તમામ સીલ અકબંધ હોવાનું જણાયું હતું અને સીટી/પીટી યુનિટમાં કોઈ અનિયમિતતાઓ જણાઈ ન હતી. પ્રયોગશાળા તપાસ વખતે એમઆરઆઈ ડેટા પણ એકત્રિત કરવામાં આવ્યો હતો. એમઆરઆઈ ડેટા મુજબ, તારીખ ૧૫.૦૪.૨૦૦૨ થી ૧૩.૦૫.૨૦૦૨ ના સમયગાળા દરમિયાન અમુક ખલેલ (ડિસ્ટર્બન્સ) દર્શાવવામાં આવી હતી.

૪.૯ આખરે, એપેલેટ કમિટીએ વીજળી અધિનિયમની કલમ ૩૪ હેઠળ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ નં. ૬૦/૨૦૦૪ માં, તેના તારીખ ૦૨.૦૮.૨૦૦૪ ના હુકમથી, અપીલ આંશિક રીતે મંજૂર કરી હતી અને કનેક્ટેડ લોડ ફેક્ટર - એમ અને ચાર્જબલ ડેઝ ફેક્ટર - એચ યથાવત રાખીને, લોડ ફેક્ટર - સી ને ૦.૫ ગણીને પૂરક બિલ સુધારવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૪.૧૦ જો કે, એપેલેટ કમિટીએ એવું પણ ઠેરવ્યું હતું કે મીટર ૪૨.૫૧% ધીમું ચાલી રહ્યું હતું અને વીજ ચોરીનો કેસ બનતો હતો.

૪.૧૧ સદર તારીખ ૦૨.૦૮.૨૦૦૪ નો હુકમ છે, જે હાલની અરજીમાં પડકાર

હેઠળ છે.

૪.૧૨ તારીખ ૦૨.૦૮.૨૦૦૪ ના હુકમના પાલનમાં, સામાવાળાઓએ લોડ ફેક્ટર 'સી' ને ૦.૫ ધ્યાને લેવા પર આધારિત રૂ. ૫૨,૩૯,૧૧૬.૬૦/- ની રકમનું સુધારેલું પૂરક બિલ ઇસ્યુ કર્યું હતું. સુધારા મારફતે, ઉપરોક્ત ફકરાઓમાં જણાવ્યા મુજબ, અરજદાર દ્વારા ઉપરોક્ત સુધારેલા બિલને પણ પડકારવામાં આવ્યું છે.

૫. વિદ્વાન વકીલ શ્રી જી.આર. માનવ સાથે ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતાએ નીચે મુજબની રજૂઆતો કરી હતી;

૫.૧ સ્પષ્ટ સંયુક્ત પ્રયોગશાળા અહેવાલ હોવા છતાં, જેમાં કોઈ અસ્પષ્ટતા વિના જણાવાયું હતું કે મીટર સાથે છેડછાડ કરવામાં આવી ન હતી અને અન્ય કોઈ અનિયમિતતાઓ જણાઈ ન હતી, તેમ છતાં એપેલેટ ઓથોરિટી અપીલ આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં અને લોડ ફેક્ટર 'સી' ને ૦.૫ ધ્યાને લઈને સુધારેલું બિલ ઇસ્યુ કરવાનો સામાવાળા સત્તામંડળને નિર્દેશ આપવામાં વાજબી નહોતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે કોઈ આધાર ન હતો, ખાસ કરીને એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે પ્રયોગશાળા પરીક્ષણના પુરાવા સંપૂર્ણપણે અરજદારની તરફેણમાં હતા.

૫.૨ વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે એપેલેટ

કમિટીએ હાલના અરજદારના કેસને અટકળો, અનુમાનો, શક્યતાઓ અને સંભાવનાઓના આધારે ધ્યાને લીધો છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, અરજદાર સામે ચોરીના આરોપને ટકાવી રાખવા માટે, ચોરીનું સ્પષ્ટ તારણ હોવું જરૂરી છે. જો કે, હાલના કેસમાં, તારણો માત્ર અટકળો અને અનુમાનો પર આધારિત છે, અને આવા પુરાવા પર અરજદારને વીજ ચોરી માટે દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, જો કોઈ ચોરી ન હોય, તો વીજળી અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) હેઠળ વીજ મીટરની ચોકસાઈની ચકાસણી કરવા માટે સામાવાળાઓ માટે આ બાબત ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરને મોકલવી ફરજિયાત છે.

૫.૩ વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતાએ આ અદાલતનું ધ્યાન એ હકીકત તરફ દોર્યું હતું કે, આ જ બનાવ માટે, વિદ્વાન જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ, પેરાવળની અદાલત સમક્ષ હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ ફોજદારી કેસ નં. ૨૧૨/૨૦૦૪ નોંધવામાં આવ્યો હતો. સદર ફોજદારી કેસમાં, અરજદાર પેઢીના ભાગીદારોને આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા અને વિદ્વાન જે.એમ.એફ.સી., પેરાવળ દ્વારા ફોજદારી કેસ નં. ૨૧૨/૨૦૦૪ માં આંક ૫૧ નીચે તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૦૬ ના હુકમથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, જોકે ફોજદારી અદાલતના તારણો દીવાની કાર્યવાહીમાં આપોઆપ (ઇપ્સો ફેક્ટો) બંધનકર્તા નથી, તેમ છતાં સદર હકીકત એક સુસંગત બાબત છે અને નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં

તેને ધ્યાનમાં લેવી જોઈતી હતી, જે વિદ્વાન સિનિયર વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, એપેલેટ કમિટી દ્વારા કરવામાં આવ્યું ન હતું. વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વાદગ્રસ્ત એપેલેટ હુકમ નિર્દોષ છૂટવાના સદર ચુકાદા પહેલા પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, અને તેથી, આ અદાલત તે પછીના વિકાસને પણ ધ્યાને લઈ શકે છે કે અરજદારો નિર્દોષ છૂટી ગયા છે અને સક્ષમ ફોજદારી અદાલત દ્વારા વીજ ચોરીનો આરોપ સ્વીકારવામાં આવ્યો નથી.

૫.૪ વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતાએ ૨૦૧૫ ૧ જી.એલ.આર. પાના નં. ૨૬૮ પર અહેવાલ થયેલ મેસર્સ જે. આર. કે. સી ફૂડ્સ પ્રા. લિ. વિ. પશ્ચિમ ગુજરાત વીજ કંપની લિ. અને અન્ય ના કેસમાં આ અદાલતની સમકક્ષ બેંચના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો અને ઉપરોક્ત ચુકાદાને ટાંકીને, વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, જ્યારે મીટર સાથેની છેડછાડ સ્થાપિત ન થઈ શકી હોય અને જ્યારે વીજળી અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) મુજબ છેતરપિંડીનો કોઈ આરોપ ન હોય, ત્યારે વીજળી અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) ની જોગવાઈઓ હેઠળ વીજ કંપની માટે મીટરને ચકાસણી માટે ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરને મોકલવું ફરજિયાત છે અને હાલના કેસમાં તે કરવામાં આવ્યું ન હોવાથી, વીજ કંપની તેની ફરજ બજાવવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને સદર અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) મુજબ ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટર દ્વારા મીટર ચકાસણી કરવામાં આવી ન હોવાથી, સમગ્ર કાર્યવાહી દૂષિત થઈ જશે અને સદર અધિનિયમની કલમ

૨૬(૬) હેઠળ ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરનો કોઈ અહેવાલ ન હોવાની સ્થિતિમાં એપેલેટ કમિટી દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારણો મુજબ, લોડ ફેક્ટર 'સી' ને ૦.૫ ના દરે ધ્યાનમાં લેવાના આધારે વીજ કંપનીને સુધારેલું બિલ ઇસ્યુ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં અને વીજ ચોરીનો કેસ સ્થાપિત થયો હોવાના નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા અંગે એપેલેટ કમિટી વાજબી નહોતી.

૫.૫ ઉપરોક્ત રજૂઆતો સિવાય, વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતા દ્વારા અન્ય કોઈ રજૂઆતો કરવામાં આવી ન હતી. તેવી જ રીતે, ઉપર ઉલ્લેખિત ચુકાદા સિવાય, વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતા દ્વારા અન્ય કોઈ ચુકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો ન હતો.

૬. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી લીલુ કે. ભાયાએ અરજીનો ભારપૂર્વક વિરોધ કર્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારની અપીલ એપેલેટ કમિટી દ્વારા આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવી હતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે એપેલેટ કમિટીમાં એક કાનૂની સભ્ય, એક તકનીકી સભ્ય (બંને આમંત્રિત), અને તકનીકી સભ્ય તરીકે અધિક્ષક ઇજનેર/કાર્યકારી મુખ્ય ઇજનેર (એપેલેટ ઓથોરિટી) નો સમાવેશ થાય છે. વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, આ રચના દર્શાવે છે કે મીટરની કામગીરી સંબંધિત તમામ પાસાઓ તેમજ છેડછાડ થઈ છે કે નહીં તેની તપાસ એપેલેટ કમિટી દ્વારા કરવામાં આવી હતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે એપેલેટ કમિટીએ કારણોસહિતનો હુકમ પસાર કર્યા પછી એવો નિષ્કર્ષ કાઢ્યો છે કે અરજદાર

વિરુદ્ધ વીજ ચોરીનો કેસ સ્થાપિત થાય છે અને મીટર ૪૨.૫૧% ધીમું ચાલી રહ્યું હતું.

૬.૧ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે સમિતિમાં બે તકનીકી સભ્યો (જેમાંથી એક આમંત્રિત છે) અને એક કાનૂની સભ્ય (તે પણ આમંત્રિત છે) સહિત ત્રણ સભ્યોનો સમાવેશ થાય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે નિષ્ણાતોની સમિતિએ, અપીલમાં અરજદારના કેસની તપાસ કરીને, ચેકિંગ રિપોર્ટ, પંચનામું/રોજકામ, સંયુક્ત પ્રયોગશાળા અહેવાલ અને અન્ય નક્કર સામગ્રીના આધારે તેના નિષ્કર્ષ પર પહોંચી હતી. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે હકીકતના આવા તારણોને આ અદાલત દ્વારા તેના રિટ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં પોતાના તારણો દ્વારા બદલી શકાય નહીં. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયા દ્વારા વધુમાં નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો હતો કે શરૂઆતથી જ અરજદારનો કેસ એવો હતો કે મીટર સાથે ક્યારેય છેડછાડ કરવામાં આવી ન હતી અને તેથી, આ કેસ વીજ ચોરીનો હોઈ શકે નહીં અને તેથી અરજદાર દ્વારા કોઈ અનિયમિતતા આચરવામાં આવી નથી.

૬.૨ ઉપરોક્ત પાસાની એપેલેટ કમિટી દ્વારા યોગ્ય તપાસ કરવામાં આવી હતી અને તમામ સંબંધિત સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી, સમિતિએ નિષ્કર્ષ કાઢ્યો હતો કે વીજ કંપની દ્વારા ઇસ્યુ કરવામાં આવેલું બિલ ભૂલભરેલું હતું. તે મુજબ, સામાવાળાઓને લોડ ફેક્ટર 'સી' ને ૦.૫ લાગુ કરીને નવું સુધારેલું બિલ ઇસ્યુ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. તેથી એવી રજૂઆત

કરવામાં આવી હતી કે આ અદાલતે એપેલેટ કમિટી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમમાં દખલ કરવી જોઈએ નહીં, કારણ કે તે હકીકતના તારણો પર આધારિત છે અને સંયુક્ત પ્રયોગશાળા અહેવાલ અને પંચનામું/રોજકામ જેવી તકનીકી સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી તેના પર પહોંચવામાં આવ્યું છે.

૬.૩ વિદ્વાન સિનિયર વકીલ સુશ્રી ભાયાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારનો કેસ એ દલીલ પર આધારિત છે કે આ વીજ ચોરીનો કેસ નથી અને તેથી, વીજ કંપની વીજળી અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) હેઠળ મીટરની ચોકસાઈની ચકાસણી કરવા માટે તેને ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરને મોકલવા માટે બંધાયેલી હતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, શરૂઆતથી જ સામાવાળા કંપનીનો એવો કેસ રહ્યો છે કે આ વીજ ચોરીનો કેસ છે અને મીટર સાથે છેડછાડ કરવામાં આવી હતી. એપેલેટ કમિટીએ પણ મીટર ૪૨.૫૧% ધીમું ચાલી રહ્યું હોવાનું તારણ નોંધીને વીજ કંપનીના સદર મતનું સમર્થન કર્યું છે. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આ વીજ ચોરીનો સ્પષ્ટ કેસ છે અને તેથી, એ.આઈ.આર. ૧૯૯૮ એસ.સી. ૨૩ માં અહેવાલ થયેલ એમ.પી.ઇ.બી. અને અન્ય વિ. બસંતીબાઈ ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાને ધ્યાને લેતાં, એવું ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે સદર અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) હેઠળ, મીટરની ચોકસાઈ અથવા ખામીને લગતા વિવાદો સદર જોગવાઈના કાય ક્ષેત્ર અને મર્યાદામાં આવે છે, અને મીટર સાથે છેડછાડ સંબંધિત વિવાદ નહીં. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે શરૂઆતથી જ સામાવાળા કંપનીનો કેસ એવો રહ્યો હોવાથી કે

મીટર સાથે છેડછાડ કરવામાં આવી હતી, તેથી આ વિવાદ સદર અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) ના કાર્યક્ષેત્ર અને મર્યાદામાં આવતો નથી. પરિણામે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે મીટરને ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરને મોકલવાની કોઈ આવશ્યકતા નહોતી, અને વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતા દ્વારા જે ચુકાદા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે હાલના કેસની હકીકતોને લાગુ પડતો નથી.

૬.૪ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયાએ ત્યારબાદ સીએવી ચુકાદા દ્વારા સંલગ્ન બાબતો સાથે આર/ફર્ટ અપીલ નં. ૨૧૮૨/૨૦૧૯ માં આપવામાં આવેલ પ્રકાશ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ વિ. દક્ષિણ ગુજરાત વીજ કંપની લિમિટેડ અને અન્ય ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેંચના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો. સદર નિર્ણયના ફક્ત ૯૨, ૯૩ અને ૯૪ પર આધાર રાખીને, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ડિવિઝન બેંચે એવું ઠેરવ્યું છે કે એવા કેસમાં જ્યાં ગ્રાહક દ્વારા ઊર્જા મેળવવા, વપરાશ કરવા અથવા ઉપયોગ કરવા માટે લાયસન્સધારક દ્વારા અધિકૃત ન હોય તેવા કોઈપણ કૃત્રિમ સાધન અથવા સાધનોનું અસ્તિત્વ સાબિત થાય છે, ત્યાં ઊર્જાના અપ્રમાણિક ઉપાડ, વપરાશ અથવા ઉપયોગ વિશે અને તે દ્વારા જ્યાં સુધી વિરુદ્ધનું સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી આવા વપરાશ દ્વારા ઊર્જાની ચોરી વિશે અનુમાન કરવામાં આવશે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, ડિવિઝન બેંચ દ્વારા અવલોકન કર્યા મુજબ, જી.ઈ.બી. દ્વારા ઘડવામાં આવેલી સપ્લાયની શરતોની કલમ ૩૩(બી) સાથે વંચાણે લેતાં વીજળી

અધિનિયમ, ૧૯૧૦ ની કલમ ૩૯ માં વપરાયેલી ભાષાને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ છે કે એકવાર વિદ્યુત ઊર્જાના અપ્રમાણિક ઉપાડ માટેના પ્રથમદર્શી પુરાવા અસ્તિત્વમાં હોવાનું જણાય, તો તેનાથી વિરુદ્ધની સાબિતીનો બોજ ગ્રાહક પર જશે. બોર્ડના અધિકારી પરનો બોજ આવા કૃત્રિમ સાધનોના પ્રથમદર્શી અસ્તિત્વને સાબિત કરવાનો રહેશે, જેનો ઉપયોગ વિદ્યુત ઊર્જાના અપ્રમાણિક ઉપાડ, વપરાશ અથવા ઉપયોગ માટે થઈ શકે છે, જેને જો ગ્રાહક દ્વારા વિરુદ્ધના કોઈપણ પુરાવા દ્વારા રદિયો આપવામાં ન આવે, તો તે વિદ્યુત ઊર્જાની ચોરી વિશે નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જશે.

૬.૫ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયાએ રજૂઆત કરી હતી કે, હાલના કેસમાં, સામાવાળા બોર્ડની સ્કવોડ દ્વારા જ્યારે જગ્યાની તપાસ કરવામાં આવી તે સમયે, મીટર સાથે કથિત છેડછાડ રોજકામમાં નોંધવામાં આવી હતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જ્યારે આવી છેડછાડ નોંધવામાં આવી હતી અને એમઆરઆઈ ડેટા પણ દર્શાવતો હતો કે મીટર ૪૨.૫૧% ધીમું ચાલી રહ્યું હતું, ત્યારે વિદ્યુત ઊર્જાના અપ્રમાણિક વપરાશનો પ્રથમદર્શી કેસ સ્થાપિત થયો હતો. તેથી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સદર તારણોનું ખંડન કરવાનો બોજ અરજદાર પર ગયો હતો, જેને નિભાવવામાં અરજદાર નિષ્ફળ રહ્યો હતો. તદનુસાર, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે એપેલેટ કમિટી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ યોગ્ય, ઉચિત અને કાયદેસર છે, અને આ અદાલત દ્વારા તેમાં કોઈ

દખલગીરીની જરૂર નથી. તેથી, તેઓએ અરજી ફગાવી દેવા માટે અરજ કરી હતી.

૭. મેં પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલશ્રીઓને સાંભળ્યા છે અને રેકર્ડનું અવલોકન કર્યું છે. રેકર્ડનું અવલોકન કરતાં, અને ખાસ કરીને મીટરની તપાસ પછી તરત જ તૈયાર કરાયેલા સ્થળ પંચનામા/રોજકામનું અવલોકન કરતાં, એવું બહાર આવે છે કે જ્યારે અન્ય બધું વ્યવસ્થિત જણાયું હતું, ત્યારે તેમાં અમુક અવલોકનો નોંધવામાં આવ્યા હતા. પંચનામા/રોજકામમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે ચાર બોલ્ટ પૈકી, ડાબી બાજુ ઉપર અને જમણી બાજુ નીચે, બે વિશિષ્ટ બોલ્ટ (પંચ રોજકામમાં ઉદ્દેશિત) ડાબી બાજુ ઉપર પએસ૦૩૭૭૭૨૬બલ્યુએસએચ તરીકે અને જમણી બાજુ નીચે પએસ૦૩૭૭૭૩૬બલ્યુએસએચ આવેલા છે, પરંતુ ડાબી બાજુ નીચે અને જમણી બાજુ ઉપર, સાદા બોલ્ટ છે. તેમાં વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે જમણી બાજુના નીચેના બોલ્ટમાં એક કાણું હતું અને સદર બોલ્ટની સીલ ધારદાર હથિયાર અથવા હેક્સો બ્લેડનો ઉપયોગ કરીને કાપવામાં આવી હોવાનું જણાયું હતું, જેથી સીલ સાથે જોડાયેલ વાયરને અલગ કરી શકાય, જ્યારે જમણી બાજુનો ઉપરનો બોલ્ટ સરળતાથી ખોલી શકાય તેમ હતો.

૮. રોજકામ એ પણ દર્શાવે છે કે મીટર ૪૨.૫૧% ધીમું ચાલી રહ્યું હતું. પંચનામા/રોજકામમાં વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે બી-ફેઝ

મુખ્ય લોડમાં, કરંટ પસાર થતો ન હતો અને તે મીટરમાં નોંધાતો ન હતો. આ ત્રણ પાસાઓ દર્શાવે છે કે સ્થળ રોજકામમાં બધું વ્યવસ્થિત જણાયું હતું તેમ કહી શકાય નહીં; બલ્કે, ઉપરોક્ત અનિયમિતતાઓ સિવાય, બાકીના પાસાઓ વ્યવસ્થિત હોવાનું જણાયું હતું.

૯. જ્યારે અરજદારે રૂ. ૧૯,૮૦,૧૬૫/- ની રકમના પૂરક બિલને પડકારતી અપીલ દાખલ કરી, ત્યારે એપેલેટ કમિટીએ તમામ સંબંધિત સામગ્રી પર વિચાર કર્યો હતો અને તેના હુકમમાં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

...“હવે, એ પુરાવામાં છે કે કેબલ અને સીલ વાયર સાથેનું સીટી/પીટી યુનિટ પણ પ્રયોગશાળા તપાસ માટે લેવામાં આવ્યું હતું અને તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૦૩ ના રોજ પ્રયોગશાળામાં તેનું નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું. પ્રયોગશાળા તપાસ અહેવાલ મુજબ, સીટી/પીટીમાં કોઈ અનિયમિતતાઓ જણાઈ ન હતી. પરંતુ, પ્રયોગશાળા તપાસ અહેવાલ પરથી એ સ્ફટિક જેવું સ્પષ્ટ છે કે જેનો અપીલકર્તા દ્વારા પ્રયોગશાળા તપાસ સમયે કોઈપણ મુદ્દે વિવાદ કરવામાં આવ્યો નથી કે સીટી/પીટીના બી ફેઝ વાયરિંગમાં સાતત્યતાનો અભાવ જણાવવામાં આવ્યો હતો અને પરિણામે, મીટરને ૪૨.૫૧% ધીમું ચલાવવામાં આવ્યું હતું. તેથી, ચેકિંગ શીટ, સ્થાનિક રોજકામ અને પ્રયોગશાળા તપાસ અહેવાલમાં જણાવેલ આ હકીકતોને અમારે સ્વીકાર ન કરવાનું કોઈ કારણ નથી”...

...“હવે, આ મુદ્દે અપીલકર્તાની આગળની દલીલ એ છે કે એમઆરઆઈ ડેટા

તેમની વિરુદ્ધ વિદ્યુત ઊર્જાની ચોરીનો કેસ સ્થાપિત કરતો નથી. એ નિર્વિવાદપણે સ્પષ્ટ છે કે તારીખ ૦૧.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ ચેકિંગ સમયે કોઈ એમઆરઆઈ ડેટા એકત્રિત કરવામાં આવ્યો ન હતો: પરંતુ, એ પણ નિર્વિવાદપણે સ્પષ્ટ છે કે તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૦૪ ના રોજ પ્રયોગશાળા તપાસ સમયે એમઆરઆઈ ડેટા એકત્રિત કરવામાં આવ્યો હતો અને તે એમઆરઆઈ ડેટા મુજબ, તારીખ ૧૫.૦૪.૨૦૦૨ થી ૧૩.૦૫.૨૦૦૨ ના સમયગાળા દરમિયાન અમુક ખલેલ જણાઈ હતી. અપીલકર્તાએ એમઆરઆઈ ડેટાના આ તારણ પર આધાર રાખ્યો હતો અને એવી દલીલ કરી હતી કે તારીખ ૦૧.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ જ્યારે ચેકિંગ હાથ ધરવામાં આવ્યું ત્યારે કોઈ ચોરી કરવામાં આવી ન હતી. હાલનું ચેકિંગ તારીખ ૦૧.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ હાથ ધરવામાં આવ્યું છે. જ્યારે, તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૦૪ ના રોજ લેવાયેલ એમઆરઆઈ ડેટા તારીખ ૧૫.૦૪.૨૦૦૨ થી ૧૩.૦૫.૨૦૦૨ ના સમયગાળા માટે એટલે કે ચેકિંગની તારીખથી આશરે દોઢ વર્ષ પહેલાંના સમયગાળા માટે પેરામીટર્સની ખલેલ દર્શાવતો હતો. તેથી, એ સ્પષ્ટ છે કે તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૦૪ ના રોજ લેવાયેલા એમઆરઆઈ ડેટામાં દર્શાવવામાં આવેલ છેડછાડ થયેલ ડેટા આશરે દોઢ વર્ષથી વધુના ભૂતકાળના સમયગાળા સાથે સંબંધિત છે. તેથી, દેખીતી રીતે તે એમઆરઆઈ ડેટા ચોરીના મુદ્દા પર કોઈ પ્રકાશ પાડવા માટે ઉપયોગી નથી. તેથી, અમારા મતે, ચોરીના કેસને નકારવા માટે એમઆરઆઈ ડેટા સંબંધિત અપીલકર્તાની દલીલ સ્વીકારવાપાત્ર નથી. રેકર્ડ પર એવો કોઈ પુરાવો નથી

કે જે દર્શાવે કે મીટરમાં કોઈ મેન્યુફેક્ચરિંગ ખામી હતી અથવા જે પણ ખામી હતી તે સામાવાળા બોર્ડની સ્થાનિક કચેરીના કોઈપણ અધિકારીઓની બેદરકારીને કારણે હતી”...

...“તેથી, આવી હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતાં, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે ચેકિંગ શીટ અને સ્થાનિક રોજકામમાંથી અને પ્રયોગશાળા તપાસ અહેવાલમાંથી પણ એ સ્થાપિત કરવા માટે પૂરતા અને વિશ્વસનીય પુરાવા બહાર આવે છે કે ટર્મિનલ બ્લોકના નટ પૈકીના એકના કાણા સાથે છેડછાડ કરવામાં આવી હતી અને ટીટીબી અંદર સીટી/પીટી ના બી ફેઝ વાયરિંગ સાથે પણ છેડછાડ કરવામાં આવી હતી અને પરિણામે, મીટરને ૪૨.૫૧% ધીમું ચલાવવામાં આવ્યું હતું. જો આ સ્થિતિ હોય, તો એ વાત નકારી શકાય નહીં કે મીટરમાં સંપૂર્ણ રીતે નોંધાયા વિના અપ્રમાણિકપણે વિદ્યુત ઊર્જા મેળવવા માટે કાયમી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી. તેથી, અમારા મતે, અપીલકર્તા સામે વિદ્યુત ઊર્જાની ચોરીનો કેસ સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત થાય છે.”...

૯.૧ મુખ્ય હુકમમાં, એપેલેટ કમિટીએ નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે;

...“હવે અમે સમાપન કરીએ તે પહેલાં, એ નોંધવું સુસંગત છે કે અપીલકર્તાએ એવી દલીલ કરી હતી કે ચોરીનું પૂરક બિલ રદ કરીને એક મહિના માટે ૪૨.૫૧% મીટરની ધીમી ગતિ માટેનું પૂરક બિલ ઔપચારિક રીતે ઈસ્યુ કરવામાં આવે. પરંતુ, જેમ અમે ઉપર જણાવ્યું છે તેમ, અપીલકર્તા

સામે વિદ્યુત ઊર્જાની ચોરીનો કેસ સ્થાપિત થયો છે અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ લોડ - સી માં સુધારો કરીને પૂરક બિલમાં સુધારો કરવાની જરૂર છે. તેને ધ્યાનમાં રાખીને, માત્ર ધીમી ગતિ માટે પૂરક બિલ ઇસ્યુ કરવા અંગેની અપીલકર્તાની આ દલીલ બિલકુલ ટકી શકતી નથી.”...

...“ઉપર જણાવ્યા મુજબ, આ અપીલ આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે અને સામાવાળા બોર્ડને કનેક્ટેડ લોડ ફેક્ટર - એમ અને ચાર્જબલ ડેઝ ફેક્ટર - એચ યથાવત રાખીને, લોડ ફેક્ટર - સી ને ૦.૫ ગણીને પૂરક બિલ સુધારવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.”...

૧૦. એક કાનૂની અને એક તકનીકી એમ બે આમંત્રિત સભ્યો અને મુખ્ય ઈજનેર તરીકેનો ચાર્જ સંભાળતા અધિક્ષક ઈજનેરના હોદ્દાના એક તકનીકી સભ્ય ધરાવતી એપેલેટ કમિટી દ્વારા કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત અવલોકનો દર્શાવે છે કે અપીલમાં અરજદારના કેસની તકનીકી નિષ્ણાતોની બનેલી સમિતિ દ્વારા સંપૂર્ણ તપાસ કરવામાં આવી હતી. આવી તપાસ પર, એપેલેટ કમિટીએ નિષ્કર્ષ કાઢ્યો હતો કે મીટર સાથે છેડછાડ કરવામાં આવી હતી અને વીજ ચોરીનો કેસ બનતો હતો.

૧૧. સંયુક્ત પ્રયોગશાળા પરીક્ષણ અહેવાલ સમયે અથવા મીટરની તપાસ સમયે મીટર વ્યવસ્થિત જણાયું હતું અને કોઈ અનિયમિતતાઓ નોંધાઈ ન હતી તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કોઈ વીજ ચોરી થઈ નથી તેવી વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી મહેતાની રજૂઆત અરજદારના કેસને મદદ કરશે નહીં

કારણ કે જો મીટરના બાકીના ઘટકો વ્યવસ્થિત જણાયા હોય તો પણ, એપેલેટ કમિટી દ્વારા અવલોકન કરાયેલ ઉપરોક્ત અનિયમિતતા અને છેડછાડ દર્શાવે છે કે આ વીજ ચોરીનો કેસ છે.

૧૨. વધુમાં, પ્રકાશ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ (ઉપર મુજબ) માં આ અદાલતની ડિવિઝન બેંચ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો, ખાસ કરીને ફકરા ૯૨, ૯૩ અને ૯૪ ને ધ્યાને લેતાં, વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતાની રજૂઆત સ્વીકારી શકાય નહીં, જે નીચે મુજબ વંચાય છે;

“૯૨. વીજળી અધિનિયમ, ૧૯૧૦ ની કલમ ૩૯ અને જીઈબી દ્વારા ઘડવામાં આવેલી સપ્લાયની શરતોની કલમ ૩૩બી ના સંયુક્ત વાંચન પરથી, અમે ફક્ત એટલું નોંધી શકીએ છીએ કે કોઈપણ ગ્રાહક દ્વારા વિદ્યુત ઊર્જાનો અપ્રમાણિક ઉપાડ, વપરાશ અથવા ઉપયોગ કરવાનું કૃત્ય, એ ઇન્ડિયન પીનલ કોડના અર્થમાં ચોરી કરવાનું કૃત્ય એટલે કે ફોજદારી ગુનો બનશે.”

“૯૩. ૧૯૧૦ ના સદર અધિનિયમની કલમ ૩૯ નો પ્રથમ ભાગ વીજ ચોરીમાં સંડોવાયેલા ગ્રાહક પર લાદવામાં આવનાર કેદ અને/અથવા દંડની સજાની જોગવાઈ કરે છે. જો કે, સપ્લાયની શરતોની કલમ ૩૩બી સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૩૯ નો બીજો ભાગ સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરે છે કે, એવા કેસમાં જ્યાં ગ્રાહક દ્વારા ઊર્જા મેળવવા, વપરાશ કરવા અથવા ઉપયોગ કરવા માટે લાયસન્સધારક દ્વારા અધિકૃત ન હોય તેવા કોઈપણ કૃત્રિમ સાધન

અથવા સાધનોનું અસ્તિત્વ સાબિત થાય છે, ત્યાં જ્યાં સુધી વિરુદ્ધનું સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી ઊર્જાના અપ્રમાણિક ઉપાડ, વપરાશ અથવા ઉપયોગ વિશે અને તે દ્વારા આવા વપરાશ દ્વારા ઊર્જાની ચોરી વિશે અનુમાન કરવામાં આવશે.”

“૯૪. ગ્રાહક દ્વારા ઊર્જાના અપ્રમાણિક ઉપાડ, વપરાશ અથવા ઉપયોગ માટે કોઈપણ કૃત્રિમ સાધન અથવા સાધનો અસ્તિત્વમાં હોવાનું જણાય તેવા સંજોગોમાં જીઈબી દ્વારા ઘડવામાં આવેલી સપ્લાયની શરતોની કલમ ૩૩બી સાથે વંચાણે લેતાં ૧૯૧૦ ના સદર અધિનિયમની કલમ ૩૯ ની માની લેવાની જોગવાઈ (ડીમિંગ પ્રોવિઝન) લાગુ થશે. એ હકીકત અંગે કોઈ વિવાદ હોઈ શકે નહીં કે જે અનુમાન કરવામાં આવે છે તે આવા કોઈપણ સંજોગોના અસ્તિત્વનું છે, જેનું ગ્રાહક દ્વારા ખંડન કરી શકાય છે. જો કે, ઉપરોક્ત જોગવાઈઓમાં વપરાયેલી ભાષાને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ છે કે એકવાર વિદ્યુત ઊર્જાના અપ્રમાણિક ઉપાડ માટેના પ્રથમદર્શી પુરાવા અસ્તિત્વમાં હોવાનું જણાય, તો વિરુદ્ધની સાબિતીનો બોજ ગ્રાહક પર જશે. આમ, બોર્ડના અધિકારી પરનો બોજ આવા કૃત્રિમ સાધનોના પ્રથમદર્શી અસ્તિત્વને સાબિત કરવાનો રહેશે જેનો ઉપયોગ વિદ્યુત ઊર્જાના અપ્રમાણિક ઉપાડ, વપરાશ અથવા ઉપયોગ માટે થઈ શકે છે, જેને જો ગ્રાહક દ્વારા વિરુદ્ધના કોઈપણ પુરાવા દ્વારા રદિયો આપવામાં ન આવે, તો તે વિદ્યુત ઊર્જાની ચોરી વિશે નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જશે.”

૧૨.૧ ડિવિઝન બેંચના ઉપરોક્ત અવલોકનોને ધ્યાને લેતાં, એ સ્પષ્ટ છે કે સામાવાળાઓએ એપેલેટ ઓથોરિટી સમક્ષ વીજ ચોરીનો કેસ માત્ર પ્રથમદર્શી રીતે સ્થાપિત કર્યો ન હતો, પરંતુ સદર દાવાનું ખંડન કરવાનો બોજ હાલના અરજદાર પર હતો. અરજદાર એપેલેટ કમિટી સમક્ષ સદર બોજ નિભાવવામાં નિષ્ફળ રહ્યો હતો, અને તેથી, અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ આંશિક રીતે મંજૂર કરતી વખતે એપેલેટ કમિટી દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારણો ભૂલભરેલા કહી શકાય નહીં.

૧૩. એટલું જ નહીં, એપેલેટ કમિટીમાં બે તકનીકી સભ્યો (જેમાંથી એક આમંત્રિત હતા), અને ઇન્યાર્જ ચીફ એન્જિનિયર તરીકેનો ચાર્જ સંભાળતા અધિક્ષક ઇજનેરના હોદ્દાના એક તકનીકી સભ્ય, તેમજ કાનૂની ક્ષેત્રના એક આમંત્રિત સભ્યનો સમાવેશ થતો હતો અને સમિતિ સર્વસંમતિથી એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી હતી કે તે વીજ ચોરીનો કેસ હતો અને મીટર ૪૨.૫૧% ધીમું ચાલી રહ્યું હતું તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતાં, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે સદર તારણો સંયુક્ત પ્રયોગશાળા તપાસ અહેવાલ, સ્થળ પંચનામું/રોજકામ અને એપેલેટ કમિટી સમક્ષ રજૂ કરાયેલ અન્ય વિશ્વસનીય સામગ્રીમાંથી બહાર આવતી હકીકતો પર આધારિત છે. આવા સંજોગોમાં, આ અદાલત રિટ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં તકનીકી નિષ્ણાતોની બનેલી નિષ્ણાત સમિતિના મંતવ્યને પોતાના મંતવ્યથી બદલી શકે નહીં. એકવાર નિષ્ણાત સંસ્થાએ તકનીકી અને વાસ્તવિક મૂલ્યાંકનના આધારે તે વીજ ચોરીનો કેસ હોવાનો નિષ્કર્ષ કાઢ્યો હોય, પછી આ અદાલત માટે વિરુદ્ધ મંતવ્ય લેવા

માટે કોઈ અવકાશ નથી, કારણ કે આ અદાલત વીજ પુરવઠા અથવા વીજ જોડાણોની કથિત છેડછાડ સંબંધિત બાબતોમાં તકનીકી નિષ્ણાત તરીકે કામ કરતી નથી.

૧૪. વધુમાં, એપેલેટ કમિટી એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે કે તે વીજ ચોરીનો સ્પષ્ટ કેસ છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતાં, જે.આર.કે. (ઉપર મુજબ) માં વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતા દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ ચુકાદો અરજદારના કેસને મદદ કરશે નહીં, કારણ કે સદર કેસની હકીકતો અલગ છે. હાલના કેસમાં, વીજ ચોરીના આરોપને એપેલેટ કમિટી દ્વારા સાચો માનવામાં આવ્યો હોવાથી, બસંતીબાઈ (ઉપર મુજબ) માં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના અવલોકનો લાગુ પડશે. બસંતીબાઈ (ઉપર મુજબ) માં, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે ફકરા ૧૧, ૧૨ અને ૧૩ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

“૧૧. એમ.પી. ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ, જબલપુર અને અન્ય વિ. છગનલાલ, એ.આઈ.આર. ૧૯૮૧ એમ.પી. ૧૭૦ માં આ નિર્ણયનું અનુસરણ કરવામાં આવ્યું હતું જ્યાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે:-

'જ્યાં ઇલેક્ટ્રિક મીટર ઊર્જાનો સાચો વપરાશ નોંધતું નથી તે મીટરમાં કોઈ ખામી હોવાને કારણે નહીં પરંતુ વાયરિંગ ખામીયુક્ત હોવાને કારણે છે, ત્યાં કલમ ૨૬(૬) આકર્ષાશે નહીં અને મીટર ખામીયુક્ત ન હોવાથી ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટર દ્વારા લવાદનો પ્રશ્ન પણ ઉપસ્થિત થશે નહીં.'

૧૨. અબ્દુલ રઝાક વિ. એમ.પી. ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ, [૧૯૮૨]  
એમ.પી.એલ.જે. ૨૨ ના કેસમાં જોકે વિરુદ્ધ મત લેવામાં આવ્યો હતો જ્યાં  
એવું ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે:-

'મીટર પરના ફિટિંગ્સ અને તેમની સાથે એવી રીતે છેડછાડ કરવી કે જેથી  
ઊર્જાનું રીડિંગ સાચું ન આવે, તેવો વિવાદ વીજળી અધિનિયમના પરિશિષ્ટ  
૬ ના નિયમ ૩ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૨૬(૬) ની ભાષાને ધ્યાનમાં  
રાખીને સંપૂર્ણપણે ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરના અધિકારક્ષેત્રમાં આવે છે.'

૧૩. જો કે, અમે આ વિરુદ્ધ મત સ્વીકારવામાં અસમર્થ છીએ કારણ કે સદર  
અધિનિયમની કલમ ૨૬ ની પેટા-કલમ ૬ ની જોગવાઈઓ પરથી સ્પષ્ટ થાય  
છે કે મીટર સાચું છે કે ખામીયુક્ત છે તે અંગેનો વિવાદ સદર જોગવાઈઓ  
હેઠળ આવશે અને મીટરની છેડછાડ અંગેનો વિવાદ નહીં. અમારા મતે, ઉપર  
ટાંકેલા નિર્ણયોમાં કલમ ૨૬(૬) ના કાર્યક્ષેત્ર વિશે લેવાયેલ મત સાચો છે.  
હાલના કેસમાં વિવાદ એ બાબતનો છે કે શું મીટર સાચું છે કે ખામીયુક્ત છે જે  
સામાવાળાની ઓઈલ મિલ ચલાવવામાં વપરાયેલી વાસ્તવિક ઊર્જાની  
નોંધણી કરતું નથી. તેથી આ વિવાદ સંપૂર્ણપણે સદર અધિનિયમની  
જોગવાઈઓ હેઠળ આવે છે અને તેથી હાઈકોર્ટ દ્વારા યોગ્ય રીતે જણાવાયું છે  
કે તે ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટર જ છે જે એકલા વિવાદનો નિર્ણય કરવા માટે  
સક્ષમ છે. જો ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટર એવા તારણ પર આવે છે કે મીટર  
ખામીયુક્ત છે અને અમુક ખામીને કારણે તેણે વિદ્યુત ઊર્જાના વાસ્તવિક

વપરાશની નોંધણી કરી નથી, તો ઇન્સ્પેક્ટર વપરાયેલી ઊર્જાના જથ્થાનો અંદાજ કાઢશે અને છ મહિનાથી વધુ ન હોય તેવા સમયગાળામાં વપરાયેલી આવી ઊર્જાના સંબંધમાં ચૂકવવાની રકમ નક્કી કરશે. ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટર દ્વારા આ વિવાદના નિર્ણય સુધી અપીલકર્તા નં. ૧ તેના દ્વારા તૈયાર કરીને મોકલવામાં આવેલા પૂરક બિલની ચૂકવણી ન કરવા બદલ વીજળીનો પુરવઠો કાપી નાખવાની ધમકી આપતી વાદગ્રસ્ત નોટિસ ઇસ્યુ કરવા માટે સક્ષમ નથી. બોર્ડ પણ એક ફેઝમાંથી સામાવાળા દ્વારા વપરાયેલી ઊર્જાના સંબંધમાં પૂરક બિલ તૈયાર કરવા અને મોકલવા માટે સક્ષમ નથી કે જેણે કામ કરવાનું બંધ કરી દીધું હતું અને ઊર્જાનો કોઈ વપરાશ નોંધ્યો ન હતો. ઉપરોક્ત કારણોસર, અમે હાઈકોર્ટના હુકમની પુષ્ટિ કરીએ છીએ અને ખર્ચ વિના અપીલ ફગાવી દઈએ છીએ.”

૧૫. નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે ફક્ત ૧૩ માં ખાસ ઠેરવ્યું છે કે સદર અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) મીટર સાચું છે કે ખામીયુક્ત છે તે અંગેના વિવાદોને લાગુ પડે છે, જે સદર જોગવાઈના કાર્યક્ષેત્રમાં આવશે, અને મીટર સાથે છેડછાડ સંબંધિત વિવાદોને નહીં. આ દર્શાવે છે કે, હાલના કેસમાં, વિવાદ મીટર સાથે છેડછાડનો હોવાથી, વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતાની એ રજૂઆત કે સામાવાળા કંપની માટે સદર અધિનિયમની કલમ ૨૬(૬) હેઠળ મીટરને ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્સ્પેક્ટરને મોકલવું ફરજિયાત હતું તે સ્વીકારી શકાય નહીં.

૧૬. છેલ્લે, વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી શાલીન મહેતાની એ રજૂઆત કે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ દાખલ કરાયેલ વીજ ચોરીના ફોજદારી કેસનો નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે અને અરજદારો, એટલે કે અરજદાર પેઢીના ભાગીદારો નિર્દોષ છૂટી ગયા છે, અને તેથી સદર હકીકત ધ્યાને લેવી જરૂરી છે, તે પણ સ્વીકારી શકાય નહીં. કારણ એ છે કે ફોજદારી બાબતમાં અને દીવાની વિવાદમાં પુરાવાનું ધોરણ (સ્ટાન્ડર્ડ ઓફ પ્રૂફ) અલગ હોય છે. તેથી, માત્ર અરજદાર પેઢીના ભાગીદારો ફોજદારી કેસમાં નિર્દોષ છૂટ્યા હોવાના કારણે જ, અરજદાર તેની સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોમાંથી મુક્ત થવા માટે આપોઆપ હકદાર બનશે નહીં, જે આરોપો એપેલેટ ઓથોરિટી દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યા છે.

૧૭. તેથી, ઉપરોક્ત કારણોસર, હાલની અરજી નિષ્ફળ જાય છે અને ફગાવી દેવાને પાત્ર છે અને તે મુજબ ફગાવી દેવામાં આવે છે. નિયમ (૩૯) પરત ખેંચવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી. અગાઉ આપવામાં આવેલી કોઈપણ વચગાળાની રાહત રદ કરવામાં આવે છે.

આ તબક્કે, વિદ્વાન વકીલ શ્રી માનવ દ્વારા નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે કે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૧૮.૧૦.૨૦૦૪ ના વચગાળાના હુકમને અનુસરીને અરજદારે સમગ્ર સુધારેલા બિલની રકમ નવ સરખા હપ્તામાં ચૂકવી દીધી છે. જો તેમ હોય, અને અરજદાર દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર કોઈ બાકી રકમ ન હોય, તો સામાવાળા કંપની કોઈ વધારાની

રકમની માંગણી કરશે નહીં.

(નિર્ઝર એસ. દેસાઈ, ન્યાયમૂર્તિ)

ભાષિત મહેતા

***This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.***

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====